

רע"פ 3202/16 - אבי בן נחום נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
רע"פ 3202/16

לפני:
המבקש:

כבוד השופט א' שהם
אבי בן נחום

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי מרכז-לוד, מיום 27.3.2016, בעפ"ת
53099-11-15, שניתן על ידי כב' השופטת ק' רג'יניאנו

בשם המבקש:

עו"ד עלא קישאוי

בשם המשיבה:

עו"ד עדי שגב

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ק' רג'יניאנו), בעפ"ת 53099-11-15, מיום 27.3.2016, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על החלטתו של בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (כב' השופטת י' צימרמן), בתת"ע 804-04-14, מיום 3.11.2015.

רקע והליכים קודמים

2. כתב האישום, אשר הוגש נגד המבקש, ייחס לו עבירה של נהיגה מעל המהירות המותרת, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: תקנות התעבורה). לפי כתב האישום, ביום 3.5.2013, נהג המבקש ברכבו במהירות של 83 קמ"ש בדרך עירונית, בה המהירות המרבית המותרת הינה 50 קמ"ש. ביום 25.6.2014, הורשע עמוד 1

המבקש בעבירה המיוחסת לו, בהיעדרו, לאחר שבית המשפט לתעבורה בפתח תקווה (להלן: בית המשפט לתעבורה) קבע, כי המבקש הוזמן לדיון כדן, אך לא התייצב. בגין הרשעתו, הוטלו על המבקש העונשים הבאים: פסילת רישיון בפועל למשך חודשיים; 5 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים; וכן, קנס בסך 1000 ₪. ביום 16.7.2014, הפקיד המבקש את רישיונו בבית המשפט לתעבורה, ושילם את הקנס שהושת עליו.

3. ביום 12.10.2015, כשנה ושלושה חודשים לאחר הפקדת רישיון הנהיגה, וכשנה וחודש לאחר סיום ריצוי הפסילה, הגיש המבקש בקשה לביטול פסק הדין, לפי סעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: *החסד"פ*). בבקשה זו נטענו שתי טענות עיקריות: הראשונה, כי הייתה למבקש סיבה מוצדקת לאי ההתייצבות, עקב היעדר המצאה כדן; והשנייה, כי הוא לא היה הנהג ברכב, בעת ביצוע העבירה, אלא ישראל צ'קוטאי, אשר תצהירו צורף לבקשה. ביום 3.11.2015, נדחתה בקשתו של המבקש לביטול פסק הדין, באלו המילים: "גזר הדין ניתן לפני כשנה ו-4 חודשים. המבקש קיבל לידיו את גזר הדין ואף הפקיד את רישיון נהיגתו. לא הוסבר מדוע תחושת הצדק התעוררה בליבו של המבקש דווקא כעת ולא בחודש יולי אשתקד - מועד בו הפקיד את רישיון נהיגתו בבית המשפט". המבקש ערער לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד על החלטתו זו של בית המשפט לתעבורה, וחזר על עיקרי טענותיו, כפי שעלו בבקשה לביטול פסק הדין. במהלך הדיון בבית המשפט המחוזי, ביום 27.3.2016, הציגה המשיבה "אישור מסירה - לא נדרש" בעניינו של המבקש, ובאותו היום ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי, במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש. בית המשפט המחוזי לא דן, לגופו של עניין, בטענתו של המבקש להיעדר ההמצאה בעניינו, וקבע, כי בעצם תשלום הקנס, והפקדת רישיון הנהיגה, הודה, למעשה, המבקש בביצוע העבירה. בית המשפט המחוזי דחה את טענתו של המבקש, לפיה נגרם לו עיוות דין, נוכח העובדה שהוא לא האדם שנהג ברכב, בקובעו כי "התצהיר שהוגש על ידי צ'קוטאי ישראל הוא תצהיר סתמי והסתום בו רב על הנגלה [...] אילו היה ממש בטענת המערער, מיד עם קבלת גזר הדין היה עליו לפנות לבית המשפט בבקשה לביטול ובו זמנית לאתר את הנהג שנהג ברכבו באותו היום".

הבקשה לרשות ערעור

4. ביום 17.4.2016, הוגשה הבקשה לרשות ערעור המונחת לפניי, ובמסגרתה זנח המבקש את הטענה לקיומו של עיוות דין, והתמקד בטענתו להיעדר המצאה כדן. לגישת המבקש, "חזקת המסירה" אשר קבועה בסעיף 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974 (להלן: *תקסד"פ*) לא חלה על העבירה שיוחסה לו, וזאת כיוון ש"המחוקק בחר להחריג עבירות תעבורה 'חמורות' מסוג 'הזמנה לדין' אשר בהן מוגשים כתבי אישום, מחזקת המסירה". לשיטתו של המבקש, על המשיבה היה לעמוד בתנאי ההמצאה הקבועים בסעיף 237(א) לחסד"פ, ומשלא עמדה בחובתה זו, לא ניתן לקבוע כי ההזמנה לדיון הומצאה כדן, ולפיכך יש לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדרו. לשיטתו של המבקש, מדובר בסוגיה עקרונית ורחבת היקף אשר חורגת מעניינו הפרטי, וזאת בשל "אי הבהירות החלה בבתי המשפט לתעבורה נושא סוגיה זו".

תגובת המשיבה לבקשה

5. ביום 16.5.2016, הגישה המשיבה את תגובתה לבקשה. לטענת המשיבה, יש לדחות את הבקשה לרשות ערעור על הסף, וזאת, כיוון שטענותיו של המבקש, הנוגעות להיעדר המצאה כדן, היו צריכות לעלות מיד לאחר שנודע לו על גזר הדין שניתן בעניינו, ולא שנה לאחר מכן. בהתנהלות זו, טוענת המשיבה, ויותר המבקש, הלכה למעשה, על הטענה שעניינה היעדר המצאה כדן. גם לגופו של עניין, טענה המשיבה כי אין ממש בטענותיו של המבקש, וזאת כיוון שחזקת

המסירה חלה על העבירה שיוחסה לו.

דין והכרעה

6. דין הבקשה להידחות. הבקשה איננה מעלה כל שאלה משפטית עקרונית, אשר חורגת מעניינם של הצדדים להליך; וכן, לא קיים חשש לאי צדק ממשי או לעיוות דין מהותי בעניינו של המבקש (רע"פ 3864/16 בן דוד נ' מדינת ישראל (17.5.2016); רע"פ 3841/16 מזרחי נ' מדינת ישראל (16.5.2016); רע"פ 3421/16 פלוני נ' מדינת ישראל (15.5.2016)).

7. בפתח הדברים, אציין כי אני שותף לקביעותיהן של הערכאות הקודמות, לפיהן וויתר המבקש, הלכה למעשה, על טענתו להיעדר המצאה כדין, שעה שהעלה את טענתו באיחור ניכר לאחר מתן פסק הדין בעניינו, ואף לאחר שביצע את גזר הדין במלואו (הקנס שולם, והפסילה בוצעה). עם זאת, החלטתי לדון בקצרה בטענתו המשפטית של המבקש, על מנת להעמיד הלכה על מכונה.

8. תקנה 44א לתקסד"פ קובעת "חזקת מסירה", בזו הלשון:

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק [חסד"פ - א.ש.] ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן" [ההדגשות שלי - א.ש.].

סעיף 239א לחסד"פ קובע, תחת הכותרת "מסירת הודעה בעבירות תעבורה", כדלקמן:

"(א) עברה שנה מיום שבוצעה עבירה לפי פקודת התעבורה או לפי התקנות לפיה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמה לתאונת דרכים שבה נפגע אדם או ניזוק רכוש, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הזמנה למשפט לפי תקנה 38 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974, אלא אם כן, תוך אותה תקופה, הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה, או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה; אולם, אם הוכיח בעל הרכב החשוד בעבירה כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיף 27ב לפקודת התעבורה, ניתן להגיש כתב אישום ולהמציא הזמנה למשפט למי שנהג ברכב, אם לא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה.

(ב) היתה העבירה כאמור בסעיף קטן (א) עבירה שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27א לפקודת התעבורה, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הזמנה למשפט, אלא אם כן הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה בתוך התקופות כמפורט בסעיף 225א(1) או (2) או התקיים האמור בסעיף קטן (א2) [ההדגשות שלי - א.ש.].

9. עינינו הרואות, כי חזקת המסירה, הקבועה בסעיף 44א לתקסד"פ, חלה הן על עבירות קנס, והן על "עבירה לפי פקודת התעבורה או לפי התקנות לפיה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמה

לתאונת דרכים שבה נפגע אדם או ניזוק רכוש". בהתאם לכך, חלה חזקת המסירה גם על העבירה שיוחסה למבקש, קרי, עבירה של נהיגה מעל המהירות המותרת, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה (ראו, לעניין זה, רע"פ 10319/07 פדידה נ' מדינת ישראל (17.12.2007); רע"פ 9692/09 הבר נ' מדינת ישראל (12.1.2010); ורע"פ 7789/14 זחאיכה נ' מדינת ישראל (1.12.2014)).

10. סוף דבר, דין הבקשה להידחות.

ניתנה היום, י' באייר התשע"ו (18.5.2016).

ש ו פ ט
